

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa PT S. S.A. w W.

przeciwko P.S.A. w W.

o ustalenie i zapłatę

i z powództwa wzajemnego P. S. A. w W.

przeciwko PT S. S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 maja 2007 r.,

zażalenia powoda (pозwanego wzajemnego)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 1 marca 2007 r.,

- 1. oddała zażalenie,**
- 2. zasądza od powoda - pozwanego wzajemnego (PT S. S.A.) na rzecz pozwanego - powoda wzajemnego (P. S.A.) kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 1 marca 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie powoda-pozwanego wzajemnego, PT S. S.A., na postanowienie tego Sądu z dnia 31 października 2006 r. odrzucające złożoną przez niego skargę kasacyjną, stwierdzając, że zażalenie zostało wniesione z naruszeniem obowiązującego przymusu adwokacko-radcowskiego. Podpisał je bowiem „Za Zarząd A.G.”, który nie wykazał, by należał do kręgu osób posiadających kwalifikacje określone w art. 87¹ § 2 k.p.c.

W zażaleniu powód-pozwany wzajemny zarzucił, że zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną podlegało wyłączeniu z przewidzianego w art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusu adwokacko-radcowskiego, gdyż zawierało wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, a zgodnie z art. 87¹ § 2 k.p.c., przepisu § 1 nie stosuje się w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych. W konkluzji żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 87¹ k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, które dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji (§ 1). Przepisu tego nie stosuje się jednak w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa (§ 2).

Żalący przyznał, że zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną zostało sporządzone bez zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego. Zarzucił jednak, że był zwolniony od wspomnianego przymusu ze względu na zawarty w zażaleniu wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

W zażaleniu złożonym na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej żalący istotnie zawarł wniosek o zwolnienie go od opłaty od wnoszonego zażalenia

(k. 561). Okoliczność ta jednak – wbrew odmiennym zapatrywaniom żalącego – nie zwalniała go z obowiązku zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego.

Przymus, o którym mowa, ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony mogą występować w postępowaniu przed Sądem Najwyższym tylko reprezentowane przez adwokata lub radcę prawnego. Samodzielny, osobisty udział bez adwokata lub radcy prawnego zależy natomiast wyłącznie od posiadania przez stronę zdolności postulacyjnej, przyznanej w art. 87¹ § 2 k.p.c. Objęte przymusem adwokacko-radcowskim czynności strony nieposiadającej zdolności postulacyjnej podlegają rygorowi przewidzianemu w art. 130 § 5 k.p.c., który nie dotyczy jedynie środków odwoławczych i środków zaskarżenia. Środki te bowiem ulegają w takich wypadkach odrzuceniu.

Wyłączone spod przymusu adwokacko-radcowskiego postępowanie o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego dotyczy czynności przewidzianych w art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) i w art. 117 i nast. k.p.c. Przymusu tego nie uchyla natomiast zamieszczenie w środku odwoławczym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Złożone w niniejszej sprawie zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną – tak, jak każdy środek odwoławczy wnoszony do Sądu Najwyższego – było objęte przymusem adwokacko-radcowskim. Skoro zastało sporządzone z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c., ulegało odrzuceniu przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 373 w związku z art. 370 i art. 397 § 2 k.p.c. jako „z innych przyczyn” niedopuszczalne.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na zasadzie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw, postanawiając o kosztach postępowania zażaleniowego po myśli art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.